

Scénář k rozhlasové reportáži: Jiří Vykoupil

I po mnoha letech si pan Jiří Vykoupil přesně pamatuje, jak se seznámil s budoucí manželkou Ludmilou. V roce 1950, hned po vyučení, začal pracoval jako mistr v krnovské přádelně Karnola. Bylo mu tehdy 17 let.

„To bylo v neděli. Já jsem šel za domovnicí pro klíče a teď jsem se srazil tam s holkou. No a to byla teda potom moje manželka.“

Vzít si Ludmilu za ženu ale Jiří tehdy tak snadno nemohl. Hlavním problémem byla její státní příslušnost. Ludmila se narodila roku 1932 do německy mluvící rodiny v obci Chuchelná, v pohraničí na Hlučínsku. To tehdy patřilo k Československu.

„Pokud do 33. roku nepřišel Hitler k moci, tak bylo přísloví: Nebylo lepších sousedů jak Čech a Němec. Na venkově a mezi sebou. Neexistovalo: Na tebe se můžu vykašlat, ty jsi Němka, nebo ty jsi Čech, udělej si to sám, tam máš svoje soukmenovce. To prostě bylo absurdní, to neexistovalo.“

Ludmila, jako Němka z pohraničí, zakusila těžké časy na konci války, kdy jí bylo 13 let. Blížila se sovětská osvobozenecká armáda a také zprávy o tom, jak krutě se vojáci chovají k civilnímu obyvatelstvu. Maminka Ludmily proto sbalila ji i její mladší sourozence a prchali vlakem do americké zóny směrem k Mariánským Lázním.

„Oni po cestě nesměli promluvit vůbec ani jedno slovo. Kdyby se zjistilo, že jsou Němci, tak v ten moment by je někde pozavírali, prostě museli být potichu.“

Po roce se rodina vrátila domů do pohraničí. Tam je čekal šok.

„Oni se totiž vrátili a měli všechno vykradené doma. Futra od dveří, futra od oken, co šlo spálit, všechno bylo spálené, prostě tam zůstala holá stavba.“

Rodina neumřela hlady jen díky zbytkům brambor, které našli na poli. Opatrně je oškrábali tak, aby neporušili očka, a slupky pak zasadili. Tak přežili to nejhorší.

Po roce 1945 až do počátku 50. let se řešila tzv. hlučínská otázka. Jakou národnost a státní příslušnost mají obyvatelé Hlučínska? Němcům na našem území se po válce zkonfiskoval majetek a obyvatelé byli odsunuti do Německa. U Hlučíňanů byl odsun sporný, vždyť před mnichovskou dohodou patřili k Československu.

Když se Ludmila seznámila v r. 1950 s Jiřím, neměla státní příslušnost stále dořešenou. Bez toho ale nebyl sňatek v Československu možný.

„Já jsem si ji prakticky nemohl vzít jinak, než kdyby byla těhotná se mnou.“

Svatba s těhotnou Ludmilou proběhla v roce 1954, kdy byl Jiří na vojně.

A vzniklo manželství, které trvalo více než 60 let.